

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació
Núm. 13 (gener-juny, 2009), p. 173-176
Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana
ISSN: 1134-0258

RESSENYES CRÍTiques I BIBLIOGRAFIA

History of Education & Children's Literature (HECL), un ambiciós projecte de divulgació científica

<<http://www.hecl.it/>>

Bernat Sureda

Universitat de les Illes Balears

La divulgació científica en el camp de les humanitats i de les ciències socials està experimentant importants transformacions. Per una banda, cada vegada s'accepta més la cultura de l'avaluació com un dels components bàsics de qual-sevol política científica. Un altre dels factors que es manifesta cada cop amb més força és el de la internacionalització i el de la superació de les comunitats científiques tancades a favor de xarxes temàtiques i d'amplitud geogràfica més àmplies. És evident que no poden ser excusa per a justificar baixos nivells de qualitat les tradicionals característiques de la recerca en ciències socials: atenció per temàtiques locals, interès dels resultats per a un públic no especialitzat, aplicabilitat directa dels resultats a polítiques específiques, impacte d'aquests resultats en la preservació de béns i valors culturals propers als investigadors o en la conformació de l'opinió pública de col·lectius concrets. Igualment, les dificultats, per a una avaluació de la qualitat a escala global per especialistes que desconeixen el context cultural o social de les temàtiques tractades, no poden desprestigiar el sistema d'avaluació basat en l'opinió d'altres investigadors. Però al mateix temps, és evident que la difusió de la cultura de l'avaluació no es pot fer de manera mimètica a la que es dona entre les ciències físiques i experimentals. Com es manifesta a l'informe *Judging research on its merits de la Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences* (Amsterdam, maig del 2005): la missió de les humanitats i de les ciències socials és diferent de, per exemple, la de les ciències naturals o de la medicina. Es pot afirmar

que, per a aquestes últimes, la difusió dels seus resultats entre un cercle reduït d'experts en l'àmbit internacional és una condició necessària per garantir que aquests resultats puguin ser contrastat i replicats. Per contra en el camp de les ciències humanes i socials la difusió restringida de resultats entre un grup selecte i minoritari d'especialistes no tan sols no és garantia d'acreditació de qualitat —si aquests no coneixen el context de la realitat investigada—, sinó que determinats resultats de la recerca poden restar desconeguts per a molts dels que es podrien beneficiar-se'n. És important, per tant, que les ciències socials i humanes avancin en l'aplicació de la cultura de l'avaluació i en la internacionalització sense perdre de vista les particulars característiques d'aquestes ciències, l'especificitat de les seves funcions socials i els requisits per a una correcta avaluació de la seva qualitat. La internacionalització de la difusió de la recerca pot aportar noves visions i formes d'abordar els vells i els nous temes, enriquides per un enfocament més comparat en l'àmbit internacional. Però també, com indicava el professor Willem Frijhoff en un article publicat al número 11 d'aquesta revista, referint-se específicament a la història de l'educació, encara que ningú no pot penetrar en el món científic d'avui dia sense escriure o fer-se traduir a l'anglès i sotmetre els seus treballs a revistes científiques publicades per editors anglòfons, la generalització dels processos internacionals d'avaluació imposen també, a poc a poc, determinades orientacions de la recerca i la valoració de determinades temàtiques en perjudici de les altres. Una avaluació més globalitzada, encara que tingui avantatges, no pot obligar a la recerca historicoeducativa, ni a cap de les branques de les ciències humanes i socials, a renunciar a determinades sensibilitats que responen a les realitats culturals i socials d'entorns específics.

A aquesta voluntat d'establir nous instruments de divulgació de resultats en el camp de la recerca de la història de l'educació, sensible a la mundialització i, a la vegada, a l'especificitat de les ciències social, respon la publicació de la revista *History of Education & Children's Literature* que va publicar el seu primer número el gener del 2007 corresponent al primer semestre de 2006. La revista neix lligada a l'activitat del «Centro di Documentazione e Ricerca sull la Storia del Libro Scolastico e della Letteratura per l'Infanzia» de la Universitat de Macerata que dirigeix el professor Roberto Sani. El prestigi que en l'àmbit internacional tenen les activitats del grup de Macerata l'estan convertint en un dels centres de referència de la recerca historicoeducativa mundial en la nostra àrea com ho demostra el fet que el mateix Roberto Sani, que combina fins ara la seva activitat en el camp de la recerca amb les seves responsabilitats com rector de la universitat, sigui l'encarregat de coordinar

el projecte «History on Line Project» en el qual participen diverses universitats europees.

History of Education & Children's Literature va néixer amb una clara vocació internacional i amb la intenció de donar difusió a la recerca en el camp de la història de l'educació; de les institucions i dels sistemes d'educació i formació; de la literatura i dels llibres infantils i per als joves; dels llibres de text i dels manuals escolars; del pensament pedagògic i de la teoria de l'educació. La revista persegueix establir vincles i lligams entre els grups de recerca europeus i de fora de Europa per afavorir el debat metodològic i l'aproximació interdisciplinari als camps propis de la revista i donar informació de les institucions i dels organismes especialitzats en la recerca en història de l'educació, considerada en el sentit més ampli, i de la història de la literatura dedicada als infants i joves. Per la seva voluntat de publicació oberta a les aportacions internacionals, la revista *History of Education & Children's Literature* accepta articles en italià, anglès, francès, espanyol i alemany. La revista es difon en una versió en paper i una electrònica <<http://www.hecl.it/>>, i està estructurada en seccions que inclouen: recerques, fonts i documents, ressenyes crítiques i bibliografia i una secció dedicada a donar informació relacionada amb les activitats dels grups i les institucions de recerca en el camp de la història de l'educació i de la literatura per a infants i joves.

Amb els cinc números publicats fins a mitjan de 2008 amb uns 75 articles, la revista *History of Education & Children's Literature* ha demostrat ja la seva capacitat per situar-se entre els més prestigiosos instruments internacionals de la difusió de la recerca en el seu camp, i un referent bàsic per als qui ens dediquem a aquest camp de la ciència.

La revista *History of Education & Children's Literature* va també en camí de demostrar que és possible una difusió de la recerca d'alt nivell en el camp de la història de l'educació i una acreditació de la seva qualitat sense cedir del tot a l'anglització, i sense deixar-la, exclusivament, en mans dels editors anglosaxons que, cada cop més, controlen la producció i divulgació de les revistes científiques. Revistes amb vocació internacional com *Paedagogica Historica* o la creixent obertura internacional de revistes fins ara restringides a un àmbit nacional, com és el cas, en el nostre entorn proper, de la revista interuniversitària *Historia de la Educación*, marquen una orientació que també vol seguir la nostra revista *Educació i Història*. Una xarxa de revistes amb vocació internacional, però atentes a les sensibilitats locals i a les problemàtiques del seu entorns cultural i social, i amb capacitat per donar a conèixer la recerca de qualitat amb avaluadors que puguin valorar les aportacions de la recerca amb

coneixement del context historicoespecífic, podrien garantir l'excel·lència que avui dia s'exigeix a la divulgació científica en les ciències socials, sense haver de renunciar completament a l'ús de llengües diferents a l'anglès, ni fer insalvable l'abisme entre la difusió erudita dels resultats científics i la divulgació més àmplia dels coneixements historicoeducatius.